

Sygn. akt I ACz 106/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Piotr Wójtowicz

Sędziowie: SA Roman Sugier

SO (del.) Artur Żymelka (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2016 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. K., M. K. i E. K.

przeciwko J. M. – Redaktorowi Naczelnemu Gazety „(...)”

o nakazanie opublikowania sprostowania

na skutek zażalenia powodów

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Katowicach

z 4 maja 2015 r., sygn. akt II C 335/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO (del.) Artur Żymelka SSA Piotr Wójtowicz SSA Roman Sugier

Sygn. akt I ACz 106/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Katowicach, na podstawie art. 130² § 1 k.p.c., zarządził zwrot pozwu w sprawie nakazania opublikowania sprostowania wobec stwierdzenia, że powodowie reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika uiszcili opłatę sądową w wysokości 30 zł, podczas gdy należna od takiego pozwu opłata sądowa wynosi 600 zł.

W zażaleniu na to zarządzenie powodowie wnieśli o jego uchylenie zarzucając naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o kosztach sądowych przez przyjęcie, że roszczenie o nakazanie opublikowania sprostowania, jako mające charakter zbliżony do roszczenia o ochronę dóbr osobistych, podlega opłacie w wysokości 600 zł, podczas gdy ustawodawca różnicuje oba powództwa, a nadto zarzucając naruszenie dyspozycji art. 130² § 1 k.p.c. poprzez zarządzenie zwrotu pozwu w sytuacji, gdy opłata od pozwu została uiszczona w prawidłowej wysokości 30 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stanowisko powodów, że od zgłoszonego w pozwie żądania nakazania sprostowania należy uiścić opłatę podstawą w wysokości 30 zł było błędne. Stosownie do art. 14 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1025) opłatę podstawową pobiera się w sprawach, w których przepisy nie przewidują opłaty stałej, stosunkowej lub tymczasowej. Wbrew twierdzeniom powodów ustawa o kosztach sądowych zawiera tymczasem przepis przewidujący opłatę stałą w wysokości 600 zł, który ma zastosowanie do pozwu o nakazanie sprostowania. Zgodnie z art. 31 a ustawy z 26 stycznia 1984 r. (Dz.U. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.) na wniosek zainteresowanej osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną, redaktor naczelny właściwego dziennika lub czasopisma jest obowiązany opublikować bezpłatnie rzeczowe i odnoszące się do faktów sprostowanie nieścisłej lub nieprawdziwej wiadomości zawartej w materiale prasowym. Wskazać należy, że prawo żądania sprostowania ma charakter niemajątkowy i w przypadku nieuwzględnienia żądania sprostowania zainteresowany może dochodzić ochrony tego prawa na drodze sądowej. Wysokość opłaty sądowej od pozwu w sprawach o ochronę praw niemajątkowych przewidziana jest w art. 26 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z tym przepisem opłatę stałą w wysokości 600 zł pobiera się m.in. od pozwu o ochronę dóbr osobistych (pkt 3), przy czym dotyczy ona jedynie roszczeń niemajątkowych o ochronę dóbr osobistych (por. np.: postanowienie Sądu Najwyższego z 8 marca 2007 r., III CZ 12/07, OSN 2/2008/26), ochronę niemajątkowych praw autorskich (pkt 4), ochronę niemajątkowych praw wynikających z uzyskania patentu na wynalazek, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego lub zdobniczego, prawa ochronnego na znak towarowy, prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne, prawa z rejestracji topografii układów scalonych, prawa z rejestracji wzoru zdobniczego (pkt 5), ochronę innych praw niemajątkowych, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (pkt 6) oraz ochronę niemajątkowych praw dochodzonych w postępowaniu grupowym (pkt 7). Wykładania art. 26 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w zakresie, w jakim dotyczy ochrony praw niemajątkowych musi prowadzić do wniosku, że jest to uregulowanie pełne, niepozostawiające miejsca na zastosowanie wyżej przytoczonej regulacji dotyczącej opłaty podstawowej. O ile za uzasadniony należało uznać zarzut niewłaściwego zastosowania przez Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Katowicach art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o kosztach sądowych, jako podstawy wymiaru opłaty sądowej od pozwu wniesionego w niniejszej sprawie, w sytuacji gdy dotyczy on roszczeń niemajątkowych o ochronę dóbr osobistych, to ostatecznie nie miało to znaczenia dla zasadnie zarządzonego zwrotu pozwu. Należna od pozwu o nakazanie sprostowania opłata wynosi bowiem również 600 zł, z tym że podstawą jej wymiaru jest przytoczony art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przewidujący taką opłatę od pozwu o ochronę innych praw niemajątkowych. Żaden z przepisów nie przewiduje bowiem wprost opłaty od pozwu o nakazanie sprostowania, w związku z czym ustalenie należnej od takiego pozwu opłaty sądowej mieści się w zakresie zastosowania wyżej powołanego przepisu. W tej sytuacji nie mogła prowadzić do odmiennego wniosku powoływana w uzasadnieniu zażalenia odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości na interpelację poselską w sprawie wysokości opłaty sądowej od pozwu o nakazanie publikacji sprostowania, zwłaszcza że jak wskazał sam skarżący nie ma ona mocy powszechnie obowiązującego prawa. Skoro od wniesionego w niniejszej sprawie pozwu strona powodowa powinna uiścić opłatę sądową w wysokości 600 zł, a zapłaciła jedynie 30 zł, to za bezzasadny w całości należało uznać drugi z zarzutów podniesionych w zażaleniu, ponieważ Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Katowicach prawidłowo zastosował art. 130² § 1 k.p.c. dokonując zwrotu wniesionego przez reprezentującego powodów profesjonalnego pełnomocnika pozwu wobec jego nienależytego opłacenia.

Z wyżej wskazanych przyczyn Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

SSO (del.) Artur Żymelka SSA Piotr Wójtowicz SSA Roman Sugier